

Andrzej Krzyszowski, Wiktor Kudra

Żółwin, st. 30, gm. Międzyrzecz, woj.
gorzowskie, AZP 51-15/121

Informator Archeologiczny : badania 29, 49-50

1995

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Żółwin, st. 18
gm. Międzyrzecz, woj. gorzowskie
AZP 51-15/103

PP Pracownie Konserwacji Zabytków
 Ośrodek Naukowo-Konserwatorski
 Pracownia Archeologiczna w Poznaniu

Badania prowadził mgr Józef Marcinkiewicz (autor sprawozdania) przy współpracy mgr. Andrzeja Krzyszowskiego. Finansowane przez EuRoPol Gaz SA w Warszawie. Pierwszy sezon badań. Osada ludności kultury łużyckiej z IV-V okresu epoki brązu.

Stanowisko odkryto podczas badań prowadzonych w ramach AZP; ponownie zostało ono zweryfikowane przez ekspedycję z Ośrodka Naukowo-Konserwatorskiego PP PKZ w Poznaniu (wiosną 1994 r.). Badania podjęto w związku z planowaną budową gazociągu tranzytowego Rosja-Europa Zachodnia, który przecina północny skraj stanowiska. W miejscu kolizji stanowiska z osią gazociągu, na długości 70 m i szerokości 13 m zdjęto za pomocą spycharki warstwę współczesnego humusu oraz założono siatkę arową. Łącznie wyeksplorowano archeologicznie powierzchnię 910 m².

Odkryto jednorodny kulturowo materiał źródłowy, który zakwalifikowano do kultury łużyckiej. Pozostałości materialne z tego okresu to 20 obiektów nieruchomych (3 jamy i 17 dołków postępujących), kilkadziesiąt fragm. ceramiki, całkowicie zachowana szpila brązowa i fragm. toporka kamiennego — te ostatnie znaleziono poza konkretnymi obiektami archeologicznymi, luźno w warstwie, ale tuż w pobliżu koncentracji obiektów nieruchomych.

Dokumentacja i materiały do chwili opracowania będą przechowywane w Ośrodku Naukowo-Konserwatorskim PP PKZ w Poznaniu.

Żółwin, st. 30
gm. Międzyrzecz, woj. gorzowskie
AZP 51-15/121

PP Pracownie Konserwacji Zabytków
 Ośrodek Naukowo-Konserwatorski
 Pracownia Archeologiczna w Poznaniu

Badania prowadził mgr Andrzej Krzyszowski (autor sprawozdania) przy współpracy dokumentalisty Wiktora Kudry. Finansowane przez EuRoPol Gaz SA w Warszawie. Pierwszy sezon badań. Obozowisko z okresu mezolitu, osada ludności kultury łużyckiej z V okresu epoki brązu, osada z okresu wpływów rzymskich (wczesnego?).

Badania miały charakter ratowniczy w związku z projektowaną budową odcinka gazociągu tranzytowego z Rosji do Europy Zachodniej. Stanowisko było dotąd znane z badań AZP. Prace wykopaliskowe wykonano z przerwami od 7 sierpnia do 7 października 1995 r. Założono wykop badawczy o wymiarach 130 x 13 m, którego lokalizację i wymiary ściśle warunkowała przyszła trasa gazociągu. Do usunięcia współczesnego humusu zastosowano sprzęt mechaniczny (spychacz gąsienicowy). Wyeksplorowano łącznie powierzchnię 1615 m².

Na podstawie wstępnej analizy materiału źródłowego, który stanowiło: 49 obiektów nieruchomych, 3079 fragm. ceramiki, 298 przedmiotów krzemienych, 198 grudek polepy, 6 sztuk kości zwierzęcych, 29 bryłek żuźla, a także 2 przedmioty kamienne i jeden nieokreślony z żelaza, wydzielono w zakresie funkcji i chronologii następujące jednostki archeologiczne:

- 1. Obozowisko z okresu mezolitu** — wyodrębniono je wyłącznie na podstawie źródeł ruchomych, do których zakwalifikowano zdecydowaną większość spośród 298. przedmiotów krzemienych. Wśród charakterystycznych dla tego okresu chronologicznego form krzemieni można m.in. wymienić mikrolityczne rdzenie wiórowe, drapacze, trapezy, trójkąty.
- 2. Osada ludności kultury łużyckiej** — do której zakwalifikowano 44 obiekty nieruchome, wśród których wyróżniono: 19 jam, 15 dołków postępujących, 6 palenisk i ognisk,

3 naczynia wolno stojące i piec, a także zdecydowaną większość odkrytego materiału ruchomego. Liczący ponad 3 tys. sztuk materiał ceramiczny wystąpił głównie w rozproszeniu, luźno w II warstwie naturalnej o charakterze eoliczno-aluwialnym, w mniejszym stopniu zanotowano go w obiektach nieruchomych. Na podstawie nielicznych fragm. tzw. charakterystycznych (ornament i 2 prawie całkowicie zachowane naczynia) można wstępnie datować ten materiał na V okres epoki brązu.

3. Osada z okresu wpływów rzymskich (wczesnego?) — zaliczono tu jedynie 5 obiektów nieruchomych (3 jamy i 2 dołki postłupowe) i równie nieliczny materiał ruchomy (łącznie ok. 20-30 fragm. ceramiki, nieliczne kości zwierzęce i grudki polepy). Przestrzennie obiekty z tego horyzontu kulturowego wyraźnie oddzielają się od osadnictwa „łużyckiego” i stanowią niewątpliwie peryferię zwartego osadnictwa z tego okresu chronologicznego, odkrytego na sąsiednim stanowisku Żółwin 8 (badania R. Kołomańskiego).

Dokumentacja i materiały do chwili opracowania będą przechowywane w Ośrodku Naukowo-Konserwatorskim PP PKZ w Poznaniu.

Żubrow, st. 22
gm. Sulęcín, woj. gorzowskie
AZP 50-11/1

Wojewódzki Konserwator Zabytków
w Gorzowie Wlkp.

Badania prowadził Leszek Berduła. Badania sondażowe na trasie gazociągu. Osada łużycka.

*Literatura: *Archeologiczne badania...*, s. 93-95.

Żubrow, st. 23
gm. Sulęcín, woj. gorzowskie
AZP 50-11/2

Wojewódzki Konserwator Zabytków
w Gorzowie Wlkp.

Badania prowadził Leszek Berduła z zespołem. Badania sondażowe na trasie gazociągu. Osada łużycka.

*Literatura: *Archeologiczne badania...*, s. 97-99.